

Kemencesvidék

KÖZERDEKÜ FÜGGETLEN ÚJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE”)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE”)

ELIÉRTÉKESÍTÉS:

Hely árva 8 kor. Negyedára . . . 2 kor. —
Fél árva : 4 „ Egyes szám ára — „ 30 „

Felolvasó székessége:

Huss Gyula

Bevezetés és hirdetésért:

Callidőmők, Ferenc József utca 101. — 160
szendők a lap szellemi és anyagi részét illetően
küldemények.

Árval értékesíteni: keddi, szerda és csütörtökön.

Hazajönnek a magyarok.

Amilyen lesújtó hatással van pénzvészonyainkra az amerikai pénzváltás, meg a hazai piacot is válságos helyzetbe sodorta. Olyan szívesen üdvözljük az amerikai krachnak, sőt má

Pennsylvánia és Ohio rangteleg gyáraiból napnap után természetesen bocsájtják el a munkásokat a természetes első so ban az idegeneket, akiknek jelentékeny része magyar.

Nem kell eszetelünk, milyen súlyos veszteség hazánkra nevezve a kivándorlás. Gyárak száza, szántóföldek ezerholdjai állanak a munkáskezeket Amerikába csábítja a dollár. Éppen ezért fontos nemzetgazdasági eseménynek kell mondanunk azt, ami most Amerikában készül.

Ugy tudjuk, már vagy ötezer kiábrándult magyar igyekezik vissza az óhazába. Ugy látszik, nem muló jeleséggel állunk szemben, hanem tartós tünettől, amelyet hazafői örömmel üdvözlünk. Mert az en masse visszavándorlás — ha tartós marad — a kivándorlás megszűnését jelenti. Több mint husz esztendő óta tart már a magyar népnek százezer számra való kiözönlése a tengeren. Hasztalan volt beszéd, irás, még törvény is a kivándorlás ellen, hasztalan csukták el a kivándorlási ügynököket s

toloncolták vissza az utlevél nélküli valókat, vagy azokat, akik a Cunard Line hajóján akartak az új világba utazni. A népvándorlás a tengerentúltra feltartóztatlan volt. Olakintrol pénzek s levelek jöttek a kitűnő amerikai keresetről s ez ellen a má

és a hatóságok. Most azonban, úgy látszik, megcsappantak a pénzek is, a dicsérettel (áradozó) levelek is.

Ellenben megszaporodott a visszavándorlók száma. Akik nem dollárokkal megakva, ellenben koronák nélkül érkeznek vissza az ígért földjéről, ahol immáron több az ígért, mint a kereset. Amerika, úgy látszik megtelt. Az új munkás kezek százezeit már nem tudja foglalkoztatni. A munkaviszonyok rosszabbodását elősegíti a szörnyű pénzváltás, amely tudvalevően az Egyesült Államokból indult ki.

S jönnek vissza busan, elcsigázottan kivándorolt véreink, elrettentő például mindazoknak, akik a kivándorlás gondolatával foglalkoztak. Csak jöjjenek, csak jöjjenek. Ez a szegény, megvetett haza még el tudja tartani őket Csak jöjjenek és hirdessék, hogy jobb itthon. Ennél hatásosabb ellenszere a kivándorlásnak nincs és nem is lehet.

Szükséges, hogy a magyar kormány és a társadalom mindent megtegyen, hogy a visszavándorlók itt jó fogadtatást és mun-

kát találjanak. Ha híre megy odakint, hogy az óhazában jó sora van a visszavándorlónak, jönni fognak a habozók is.

De még ennel is fontosabb az, hogy a népet felvilágosítsák az amerikai visz-

van a Linnaea hajó bet hetenként ezer számra viszik a tengerentúltra véreinket. Pedig ha tudnák, mi újság van odakint, nem mennének ki. Éppen ezért szükséges, hogy közhírré téessék, minden faluban, minden tanyán, mindenkinek tudtára adják, hogy megváltoztak Amerikában a viszonyok s aki pénzt akar keresni, az ne menjen ki oda, mert csalódni fog.

Dicséretes a Gyáriparosok Országos Szövetségének kezdeményezése olyan intézkedések megtétele céljából, melyek a visszavándorlást elősegítik s a kivándorlókat visszatartsák. Ebből a munkából úgy az államnak, mint a társadalomnak is ki kell vennie a maga részét.

Az egyenes adók reformja.

Írta: dr. Erner Korall.

Egy egész adórendszert átfogó reform szükségképpén mélyreható átalakulást idéz elő állami, közigazdasági és társadalmi életünk minden rétegében, teljes összességében. Megszilárdítja, vagy elgyöngyíti az államot, aszerint, amint képessé teszi egyre

TÁRCA.

Rég letűnt napokból.

Szürke éjszakakon, fájó almokkal lelkemben, kóboroltam kietlen utcákon, ahol csak kísértetek járnak, szomorú estéken, amikor a rég letűnt napok alakjai viruló formájukban jelennek meg előttem, átkos pillanatokban, amikor érzem az ember mivoltának gyarúságát, ó olyankor emyhületképen, vagy nagyobbítva a lélek bántó álmait, mindig eszembe jut egy éjszaka, egy szomorú emlék abból a töméntelen sorozatból, amik a gyermekkoromat alkotják, amik átkísérték az ifjú korba is. Nekem legjobb barátaim a szomorúság s nem tudom miért, olykoron szeretettel merenggek el a sötét barátokon.

Édes apánk nem volt otthon. Az Isten tudja hol, merre küködött a februári viharral. Erdő mélyén, vagy hegyoldalon, veszedelmes ut mentén, vagy völgyszakadékon? Künn az utcán kegyet-

lenül pattogott a tél, emberalkotta lábnyom sehol, ha volt is, besöpörte újra a szél száraz, csikorgó hóváll! A szoba kályhájában éles sűrűsággal sistergett a belévetett nyirkos hasáb, amit még délután cipeltünk be az udvar úrcsedő favágójáról.

A szük, rendetlen szobában négyen voltunk. Kettőn aludtak, kettőn ébren. Az egyik hugomat, a szép kis beszédes Marist még akkor vitték el Szent-Györgyre, ahogy meghalt az édes anyánk. Új szülők, jószívű emberek akadtak, akik fölkarolták nevelni. Én Istenem! Azonmód, fejletlen leányka korában vissza is hozták. Jobb így! Legálább megtanulta tisztelni az édes anya emlékét, amit nem homályosítottak még el az alapok, alányak. Eh, ezek derék emberek lehetnek, de mégse szeretnék volna az én kis hugomat úgy, ahogy ígérték. Okosan cselekedtek. Legálább megszokta idejeikorán a szalmaviskók levegőjét, amiben anyni sok rejtett álom, homályos bú, örök szeretet száll, él, kering . . .

Ott kuporodunk a meleg kuckóban, én és a testvérem. Az volt bánatunk és örömünk száuk fészke; aki verést kapott, csak oda kotró-

dott a kályha kuckójába s ott a sírás után vagy játékait szedte elő, vagy édes alvára dőlt. Ha féltünk valamitől, a kuckó volt a rejtékhely, ha valaki jól el akart bujni, csak a kuckót kereste fel. Estenden valamilyen oda szoktunk huródni, különösen téli időben, amikor fahordás és forgács szedés, hősöprés és vízhozas után dideregve, átfázva, olyan jól esett a kis vacok fojtott melege. Olyankor el se fértünk mindannyian egy helyre, hogy szent legyen az egyezés, én a kályha elé álltam, a vén, dülő kályha, egyik uvegtányérja elé — a többi cseréptányér volt — azon keresztül bámultam a tüzet, a hasábok fényes, magas lángját. Egy-egy nyirkos darabb megakadályozta a nagy égést, majd az is némi füstölés után izzó parázsdarabokká változott.

Két hetes volt éppen Rózsika hugunk. Ő megszületett, az édes anyánk meghalt. S hogy anya nem volt a házbán, magához vette a kis anygalt a javasasszony, akinek nagy híre volt szelítiben. A kóvér Sulyok Judit asszony.

Hírt vártunk, hogyan van szegényke, mert betegséggel született. Hiszen a lelke az örökön

Sirolin

Érdemes az éjszaka és a tisztaság, a szegényke és a tisztaság, a tisztaság, a tisztaság.

Tüdőbetegségek, hurók, szarvas-köhögés, skrofulozis, influenza

éles szárazság, tüsszögés és orvosi által megpompáztatva.

Ártalmatlanok és kínmentes, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Érdemes az éjszaka és a tisztaság, a szegényke és a tisztaság, a tisztaság, a tisztaság.

KÉKKUTI ANNA FORRÁS

tiszta, baktériummentes, egészséges

ásványvíz,

Zalavármegye Balaton-hegyei között. A legnagyobb orvosi szaktekintélyek által elismert

gyógyvíz

dennemű emésztési zavarok ellen.

Kitűnő borvíz.

Bármilyen gyümölcs-szörppel pompás

üditőital.

Vegyileg megvizsgálva **Thun** budapesti m. kir. tud. egyetemi tanár és **dr. Szilágyi Gyula** budapesti műegyetemi magántanár, kir. kerek. törv. hites vegyész által.

Tartalma: *vas és alcalihydrocarbonat.*
Miniszteri engedély száma 77211—VII. b. 1907.

Megrendelhető:

Kékkuti Anna-forrás igazgatóságánál

Kékkút, u. p. Kővágó-Érzs, Zalamegye

Devecser részére főelárusító: *Krauss József.*
Városfő-részére főelárusító: *Englert István.*
Celldömölk részére: *Nagy Gyula.*
Yeszprém részére: *Schmers Miksa* sörraktáros.

Újítás lapunknál! Szenzációs kedvezmény!

Lapunk ajándéka!

Minden olv. negy. évre... t tarthat e y vagy tő b

fényképnagyításra,

ha a tetszésszerinti akármely kis fénykép kiadódhivatalunkba beküldi.

A kép mérete, 53+65 cm.

Csupán a díszes papírkéretért (gravírozott passe-partout) amelybe az életnagyságú fénykép ráfészítve lesz és a kép retouchalásáért mindössze 3 korona fizetendő.

Ez n életnagyságú arekép nemcsak képenes megjelentetés (ajándék) szolgál, hanem egyszersmind fa, illetve szabadisznekn alkalmas és örökös értékű marad.

Mindon lakás díszé és büszkesége!

Mint em ék (különösen megho'takról) kiválóan alkalmas.

Ezek az életnagyságú fényképek minden beküldött fényképről (sőt csoportképről is) elkészítettnek.

Fényképek teljesen épen visszaküldetnek

A leghűbb hasonlóságért és művészies kidolgozásért kezeség-vállaltatik.

A l a p 1 8 4 3 !

CSATÁRY KÁROLY

polgári és egyenruha szabó

SZOMBATHELY,

Király-utca, Techet-féle házban.

Készíték a legújabb divat szerint, a legkitűnőbb kivitelben, versenyképes áronon, teljes garancia mellett, mesteri szabásban a legfinomabb magyar, angol és francia szövetekből

féru-ruhákát

és elvállalom bármiféle

egyenruhák

készítését is.

Kívánatra mintákat küldök, avagy egy levelező-lapon történetmeghívásra bárhová személyesen elmegyek.

Szíves támogatást kérve, — maradtam illő tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY

ékszerek, arany, ezüst, kinal ezüst evoszkd-
zöket es dísz tárgyakat es

valódi svájci zseb és fali órákat
s z e n z á c i ó s
olesó árák mellett

a 60 éve fennálló s jó hírnévnek örvendő

STEINBERGER & UTODA

Benedek Oszkár aranyműves és órásnál

P Á P A. Fő-utca 13. szám.

A Benedek templomával szemben. Fióközlél: **D E V E C S E R, Baros-utca.**

E szakba vágó javítások, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Uzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a m. t. közönségnek szives tudomásul adni, hogy

papír-, írószerek-, könyvkereskedésememet és könyvkötészetemet a Sági-utcaból a Gyarmathy-térre, a kir. járásbíróság épületébe helyeztem át.

Mindennemű papíráruk, írószerek és e szakmába vágó cikkekből bőséges választékot tartok a legjobb anyagból s mérsékelt, versenyképes áron adom el.

!?! KÖNYVKÖTÉSZET !?!

A. u. é. közönség szives partifogását kérve, maradtam

mély tisztelettel

Szágán János,

írószerek-, könyvkereskedés és könyvköt.

Celldömölk.

SZEIFERT JOZSEF POZSONY

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát!

Henri Pieper
eredeti

Diana fegyverekből
ugyszintén célszerű.
Hemmerle-féle
fegyverekből

J. P. Sauer u. Sohn
cég

Krupp Frigyes-féle
különleges acélosövű
fegyverekből

eredeti gyári árákon.

Legújabb!! Browning féle önműködő ismétlő seretes vadászfegyver

12 öbn. ered. gyári áron azaz 210 kor-ért nálam kapható
Cs. es kir. állami áruda által osztrák-magyar füstnélküli I. számú vadászati és tárcsa-lőporral töltött töltények, továbbá szállítok minden kész vadásztöltényeket mindenkor pontosan es frissen berühöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sportkülönlegesség! Saját lövölde!
A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfegyvereim és vadászeszközök az egyedüli aranyérmert nyertek.

Kemencesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE“.)

Előfizetési ár:

Egy évre 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. —
Fél évre 4 . . . | Egyos szám ára — . . 20 .

Felolvasásért:

Huss Gyula

Bevezető és kiadó:

Cselekedések, Ferenc József utca 161. — Ide inté-
sendők a lap szellemi és anyagi részét illető kérések
küldemények.

szociális érdekekért: keddi, szerda és csütörtökön.

Hazajönnek a magyarok.

Amilyen lesújtó hatással van pénzügyi szonyainkra az amerikai pénzválság, meg a hazai piacot is válságos helyzetbe sodorta, olyan szívesen üdvözöljük az amerikai krachnak egy másik eredményét. New York, Pensilvónia s Ohio rengeteg gyárából nap-nap után ezerszámra bocsájtják el a munkásokat s természetesen első sorban az idegeneket, akiknek jelentékeny része magyar.

Nem kell esetelnünk, milyen súlyos veszteség hazánkra nevé a kivándorlás. Gyárak szárai, szántóföldek ezerholdjai állanak kellő megmunkáltatás nélkül, mert a munkáskezeket Amerikába csábítja a dollár. Eppen ezért fontos nemzetgazdasági eseménynek kell mondanunk azt, ami most Amerikában készül.

Ugy tudjuk, már vagy ötezer kiábrándult magyar igyekezik vissza az óhazába. Ugy látszik, nem hiús jeleséggel állunk szemben, hanem tartós tünettel, amelyet hazafüi örömmel üdvözlünk. Mert az en masse visszavándorlás — ha tartós marad — a kivándorlás megszűnését jelenti. Több mint husz esztendő óta tart már a magyar népet százezer számra való kiözönlése a tengeren. Hasztalan volt beszéd, irás, még törvény is a kivándorlás ellen, hasztalan csukták el a kivándorlási ügynököket s

toloncolták vissza az utlevélnélkül valókat, vagy azokat, akik a Cunard Líne hajóján akartak az új világba utazni. A népvándorlás a tengerentúlrá feltartóztatlan volt. O jakintról pénzek s levelek jöttek a kitűnő amerikai keresetről s ez ellen a mágneses vonáshoz képest volt a hazafüi, a törvény és a hatóságok. Most azonban, ugy látszik, megcsappantak a pénzek is, a dicséretektől áradozo levelek is.

Ellenben megsaporodott a visszavándorlók száma. Akik nem dollárokkal meg-
rakva, ellenben koronák nélkül érkeznek vissza az ígért földjéről, ahol immáron több az ígért, mint a kereset. Amerika, ugy látszik megtelt. Az új munkás kezek százezreit már nem tudja foglalkoztatni. A munkaviszonyok rosszabbodását elősegíti a szörnyü pénzválság, amely tudvalevően az Egyesült Államokból indult ki.

S jönnek vissza busan, elcsigázottan kivándorolt véreink, elrettentő például mind azoknak, akik a kivándorlás gondolatával foglalkoztak. Csak jöjjenek, csak jöjjenek. Ez a szegény, megvetett haza még el tudja tartani őket Csak jöjjenek és hirdessék, hogy jobb itthon. Ennél hatásosabb ellenszere a kivándorlásnak nincs és nem is lehet.

Szükséges, hogy a magyar kormány és a társadalom mindent megtegyen, hogy a visszavándorlók itt jó fogadtatást és mun-

kát találjanak. Ha hire megy odakint, hogy az óhazában jó sora van a visszavándorolt-
nak, jönni fognak a habozók is.

De még ennel is fontosabb az, hogy a népet felvilágosítsák az amerikai viszonyokról: A kivándorlás ma is növekedőben van, a Cunard hajói két hetenként ezer-
számra viszik a tengerentúrra véreinket. Pedig ha tudnák, mi ujság van odakint, nem mennének ki. Eppen ezért szükséges, hogy közhírré tétessék, minden faluban, minden tanya, mindenkinek tudtára adják, hogy megváltoztak Amerikában a viszonyok s aki pénzt akar keresni, az ne menjen ki oda, mert csalódnai fog.

Dicséretes a Gyáriparosok Országos Szövetségének kezdeményezése olyan intézkedések megtétele céljából, melyek a visszavándorlás elősegítésék s a kivándorlókát visszatartsák. Ebből a munkából ugy az államnak, mint a társadalomnak is ki kell vennie a maga részét.

Az egyenes adók reformja.

Irta: dr. Emer Kornál.

Egy egész adórendszert átfogó reform szükségképpen mélyreható átalakulást idéz elő állami, közgazdasági és társadalmi életünk minden rétegeiben, teljes összességében. Megszilárdítja, vagy elgyöngíti az államot, aszerint, amint képessé teszi egyre

TÁRCA.

Rég letűnt napokból.

Szírke éjszakákon, fájó álmokkal lelkemben, kóboroltam kietlen utcákon, ahol csak kísértetek járnak, szomorú estéken, amikor a rég letűnt napok alakjai viruló formájukban jelennek meg előttem, átkos pillanatokban, amikor érzem az ember mivoltának gyarúságát, o olyankor enyhülésképpen, vagy nagyobbítva a lélekbantó álmát, mindig eszembe jut egy éjszaka, egy szomorú emlék abból a töméntelen sorozatból, amik a gyermekkoromat alkotják, amik átkísértek az ifjú korba is. Nekem legjobb barátam a szomorúság s nem tudom miért, olykoron szerettettel merengtek el e sötét barátokon.

Édes apánk nem volt otthon. Az Isten tudja hol, merre küzködött a februári viharral. Erdő mélyén, vagy hegyoldalon, veszedelmes út mentén, vagy völgyszakadéokban? Künn az utcán kegyet-

lenül pattogott a tél, emberalkotta lányom sehol, ha volt is, — besöpörte újra a szél száraz, csikorgó hóval! A szoba kályhájában éles sírással sustergette a belévetett nyirkos hasát, amit még délután cipeltünk be az udvar üresedő favágójáról.

A szűk, rendetlen szobában négyen voltunk. Kettlen aludtak, kettlen ébren. Az egyik hugomat, a szép kis beszédes Marist még akkor vitték el Szent-Györgyre, ahogy meghalt az édes anyánk. Új szülők, jószívü emberek akadtak, akik fölkarolták nevelni. Én Istenem! Azonmód, fejletlen lányka korában vissza is hozták. Jobb így! Leg-
alább megtanulta tisztelni az édes anya emlékét, amit nem homályosítottak még el az alapák, álnyák. Eh, ezek — derék emberek lehettek, de mégse szerették volna az én kis hugomat úgy, ahogy ígérték. Okosan cselekedtek. Legalább megszokta idejékorán a szalmaviskók levegőjét, amiben annyi sok rejtett álom, homályos bú, örök szeretet száll, él, kering . . .

Ott kuporodtunk a meleg kuckóban, én és a testvérnéném. Az volt bánatunk és örömrünk szűk fészke; aki verést kapott, csak oda kotró-

dott a kályha kuckójába s ott a sírás után vagy játékaikat szedte elő, vagy édes alvársra dőlt. Ha féltünk valamitől, a kuckó volt a rejtekhely, ha valaki jól el akart bujni, csak a kuckót kereste fel. Estenden valamennyien oda szoktunk húzódni, különösen téli időben, amikor fahordás és forgács szedés, hősöprés és vízhozás után dideregve, átfázva, olyan jól esett a kis vacok fojtott melege. Olyankor el se fértünk mindannyian egy helyre, hogy szent legyen az egyezés, én a kályha elé álltam, a vén, dülő kályha, egyik üvegágyra elé — a többi cseréptányér volt — azon keresztül bámultam a tüzet, a hasábok fényes, magas lángját. Egy-egy nyirkos darabb megakadályozta a nagy égést, majd az is némi füstölés után izzó parázsdarabokká változott.

Két hetes volt éppen Rózsika hugunk. Ó megszületett, az édes anyánk meghalt. S hogy anya nem volt a házban, magához vette a kis anygalt a javasasszony, akinek nagy hire volt szélitben. A kövér Sulyok Judit asszony.

Hirt vártunk, hogyan van szegényke, mert betegséggel született. Hiszen a lelke az örökön

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen szüntelen tanár és orvos által naponta ajánva.

Sirolin

„Ez az az éjszaka és a testvérnéném“
s a többiek, akiket, éjszaka

„Roche“ eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche“

„Ez az az éjszaka és a testvérnéném“
s a többiek, akiket, éjszaka

fokozódóbb feladatainak teljesítésére; a vagy elvonja tőle az anyagi erőket; pártokat teremt és alakít, megmozgatja az ingatlanokat: a földet és az épületeket, megváltoztatja ezek tőke és forgalmi értékét és ezzel növeli vagy csökkenti a magán és közvagyon; a tőkét elhelyezését átalakítja, kihát az üzletek és vállalatok, nemkülönben az összes foglalkozások jövedelmességére; befolyásolja a gazdasági élet minden vonatkozását, a hitelviszonyokat, tőkét edesget az országba vagy elűz ismét, fejleszti az ipart vagy megakasztja haladásában, döntőleg hat a termelési költségekre és a termék árára, mindezekkel pedig a megélhetésre és a drágaság enyhítésére vagy növelésére; megteremti egyesek és egész társadalmi osztályok boldogulásának és életérdekeinek feltételeit avagy lerombolja ezeket; megállítja az Amerikába induló hajókat vagy pedig a Cunard Line ügynökévé szegődik; felidéri a teherkönyvités törekvését és harcát az egyekben úgy, mint az erdeksopórtokban és a különböző néprétegekben. Ez a belum omnium contra omnes. Így lesz az adóreform ezernyi látható és meg több láthatatlan tényező és ok együtt hatásának vagy hatásának eredménye. Így esik az igazságos személyiségenként, tehát fejenként különböző megítélés alá.

Az egyes adók újjalakításának ismertetésénél a feladat nem lehet más, mint az, hogy a reform által teremtett idegen tjakon a becsület vezető a megbízható Baedeker szerepet töltse be.

Ha gondosan áttanulmányozzuk az adóreformot, tisztán láthatóvá válik az a két oszlop, melyük a mű nyugszik. A kettős alapgondolat elvi tartalommal bír és a reform valódi célját fejezi ki, másira pedig gyakorlati jelentőségű és a keresztülvitelre vonatkozik.

A reform célja: arányos adóztatás elérése, oly adórendszer létesítésére, melyben minden adózó szolgáltatási képessége arányában úgy járuljon az állami kiadások fedezéséhez, hogy az adó fizetése által mindenki a lehetőségig egyenlő áldozatot hozzon. A gyöngébbek védelme az áldozatelmélet életréhvása az a feladat, melynek megoldását az adórendszer fejlődésük filozófiája korunkban világszerte megköve-

teli és a változatlan természeti törvények erejével államról-államra megvalósítja. Az igazságosság kiegyenlítő munkája kelti fel az adózók tömegében a megnyugvás érzetét, melynek elérése az államnak is érdeke. A nagy adó súlyos próbára teszi ugyan a polgári kötelességérzetet, de egy-magában nem szítja annyira az adórendszer berendezésével szemben az igazolt elégtelenséget, mint az aránytalannal elosztott adóteher. A reform arányosságát akar teremteni, célja tehát megfelel a korszellem követelményének. — Ebben domborodik ki szociálpolitikai jelentősége is, amennyiben ez uton is meg akarja előzni azokat a nagy társadalmi veszedelmeket és betegségeket, amelyek — mint azt több államban látjuk, az államnak életerejét támadják meg.

Az adóreform gyakorlati jelentőségű, másik alapgondolata a pénzügyi eredményre vonatkozik, Eszerint a reform úgy valószínűsíthető meg, hogy az egyes adókból jelenleg származó bevételt — állaubevételeink közt az egyes adókat elszigetelten tekintve — a lehetőségig biztosítsa, sem többet, sem kevesebbet. Az összes adókat együttes terhe tehát a mai maradjon, az igazságosabban elosztva. A többletet visszaidézzük az állam adórendszerének arányosságának emelésével, a keveslet ellen hivatva van biztosítani az államkincstárt az általános kereseti adónak és a jövedelemadónak kontingentálása.

A reform e második alapgondolatából nyilvánvaló, hogy egyes adóink újjalakítása végeredményében általános teher, könnyítést éppen úgy nem akar létesíteni, mint általános tehernövekedést sem. A reform általános teherelőltást jelent: a gyöngébb vállakról az erősebbekre.

A kifejtett kettős alapelv megvalósítására a következő módon törekszik a reform: először egyes igazságtalan adóink teljes eltörlésével, illetve egyes adóreszek eltávolításával; má-odszor életképes hozzájárulási adóink megtartásával és megjavításával; végül harmadszor a tudományos elmelet követelményeinek és a gyakorlati élet viszonyainak megfelelő új adónem behozatalával. Eltörlő a reform a családi tagok adóját az egész vonalon.

(Folyt. köv.)

Azt beszélik:

hogy Celdömökön a múlt vasárnap éjjel valóságos kritikák éjjele volt, menyörgés, villámlás és hatalmas csatogással vegyest; hogy a „Központban” a napokban alakul meg a pófozó egyesület; hogy Cellben az utcai lámpások kimondták az egyetemes sztrajkot s ezt néha-napján a Hold asszonyosság ellensúlyozza; hogy Cellben egyik étteremben tilos a fokhagymás rosvélyos tésztát.

hogy Szombathelyen a vármegye legutóbbi közgyűlésén írtamadas akart lenni; hogy egy-nemely celli vendéglőben fűtés hiányában a vendégek bundában ülnek; hogy Janosházán az ujonnan született hirlap tudóvszes sorvadásban szenved; hogy Cellben a napokban egy férfiból asszony lett; hogy a Pápai-utcában szélcsend van s mostanában nem történt becsületés; hogy a celli vendéglők egytől egyig pusztapajtások lettek s megszűnt a kenyérrigység.

Villám.

UJDONSÁGOK.

— **Hatralékos vidéki olvasóinkat ezuttal is** ismételten tisztelettel kérjük, legyenek szivesek nekünk hitványokot, kisebb-beküldeni, mert nekünk is szükségünk van a pénzre. Az évnek utolsó negyedében járunk s kintlevőségünk olyan összegre szaporodott fel, melynek behajtását anyagi érdeklünk erősen követeli s azt minden uton-módon szoroznánk kell. A kiadóhivatal.

— **Mat' uszá'emi kor.** Szombathelyen hétfőn meghalt Kanya József, régebben gazdasági cseléd volt, 100 éves korában. Kanya a múlt október hóban töl ötte be a 100 évet.

— **Megvert bíró.** Jakab János kemeneská-poinai községi bíró, öcsese, Jakab Lajos, a héten egyik éjjel, amiért a bíró, öcsese hazánál éjnek idején a soros éjjel őrt, Jakab Lajos szolgáját kereste, hazából kidobta s mind ezen felül egy vasúlváral súlyos sérüléseket okozott rajta. A durva testvért feljelentette a csendőrség a bíróságnál.

— **Elcsipett potya utasok.** Varga István Németh János és Jozsef, hegybe i szapszamosok ismerős vasuti munkásoktól elkerült szabad vasúti jegyüket s ezen jegyekkel utaztak el Szombathelyre. Turpisság azonban kiderült s feljelentették őket hamis igazolvány használatá miatt.

— **Iparhatósági megbízottak választása ma** lesz a varoshazánál.

beteg lett volna amugy is, mert atok anyahalál születni. Így hallottam pislogó pásztor úrnek mellett vén, görnyedt embereköt, akiknek igazuk is volt! Így mesétek tollfosztáskor a mesemondó asszonyok. De a természet böcs mester. Főlszabadítja a testért a lelket az atok alól.

Nyögtek a fák, huhogott a szél, dörmögés hallatszott, majd durva, erős dörmöbölés. Végül tisztán, érthetően vált ki mindezekből néhány nyers szó:

— Hé, ki van ébren? vagy folszakítsam az ajtót? Hozom a halottat!

Azzal már előttünk is állt Sulyokné. És ahogy minket védtelen, reszkető gyerekekkel megpillantott, lágygyá, édeskissé szelidült a hangja:

— Hoi van apátok? Hogy ilyenkor nincs itthon! Szegény léleg elpusztult... It a testvérték. No, ne féljétek! Édes gyerekeim, majd lefejtéjük szépen a földre a kis halottat, csipkés inget adunk rá, fejtől gyertya eg majd, csendes, szomorú lánggal. S ti itt virrasztok, mert én nem maradhatok nálatok. Ma nem; mert otthon van még egy betegem. De kuldok valakit, hogy el ne aludjatok. Biztosan eljön a leányom, az idősebbik... Hadd csókoljalak meg benneteket!

Becsapódott a rozszant konyhaajtó, kutyavonítás hallatszott, a gyertya égett s mi magunkra maradtunk halott testvéreinkkel.

Dehogy is jött el a Sulyokné lány! Hogy is jött volna? Az emberek félnek a halottól, csendes borzalommal, gondolkodással, akaratlanul féltetik meg, ha lehet, kerülni.

A gyertya tündéri fényt varázsolt a kis halott arcára, lobogott énkén, haloványan, a

mint több, vagy kevesebb levegő áram jutott hozzája. A gyerekek mélyen aludtak, egyik se ébredt fel, éreztek tan hogy nyafogtak, sírásokkal megzavarnak a gýaszt, bantanak a korán elköltözött nyugalmat. Megroppant erősen az egyik almariúm, valami hosszonyka váza eldőlt a tetején és kettétört.

Eleinte a meghatóság szóitalonkka tett bennünket. Fajdalom, vagy gyerekes félelem, a szív érsége, vagy a gondolkodni kezdő halavány képzéme volt az, ami lényünkön uralkodott? Mintha valami kísértő lidérc út volna a melünkön, hangtalanul mozgott ajkunk, könybe borult szemünk, csak néztük, bambultuk merően a halottat, az angyalt, aki a menyországban imadkozik majdan a két kis neveletlen, testvéreként vigasztaló imádságot.

Azán, amint múltak a percek, elszalt a lidere — tan másúva ment kísérténi — s fojtott, szomorú hangok rebentek el ajkainkról, amik lassacska egész szavakka, mondatokká fúzódtak. Ott a halott fejénél pedig hamvadt a gyertya, már fogytat volt majdnem, s nekünk egy másik gyertyaszalát kellett előteremtenünk.

Konyha szekrényében, kállya vackában, katlan fejkén, ladafiában sehol még a nyoma se a gyertyának. Pedig meghalt már a kis gyertya, fénye elenyészett, sötétben áll a ragyogó gyertyatartó, rajta volt még az édes anyam

Utójárja is onnan került ki a keresztetkereszt, az a kereszt, amelyre nem hittak. Az almariúm tetejéről. Megtörtük egy keszkenővel, aztán a némén reszkette, halk ima mellett meg is gyújtotta, oda is állította a helyére.

A szokott tréfalkozások, a mindennapi zajcinaradtak. A romlatlan lélek a gyermekkedély szaszínű lényegében bohó gondolatai kavarghatnak az agyban, a csendes, méla beszéd a szív érzésit tolmacsolhatta, amiből még sem hiányozhatott a sirásra való vagy, a félelem.

— Nézzük meg öcsikém, szóllott néném, jöjj csak közelebb, kinez hasonlít Rózáika, én hozzam, vagy te hozd?

— Jó, de te menj e'öl, én meg utánad megyek. jaj, hadd fogom meg a szoknyadat! — Nem, te siu vagy; neked kell elől menned, no ne félj, én se félek...

Köny perüdt le arcán, és kékre vált ajkai dideregtek. Nem akart másodszor is a halotthoz menni, pedig, amikor a gyertyát meggyújtotta, szó nélkül tette oda Rózáika fejéhez. Engem östökélt, nógatott, öelgetett, hogy bátorságra tüljelem.

Azán, mintha vonzott volna valami erő, esodatiatos könnyedséggel léptem a halott felé. Ugyanakkor köhögés hallatszott kívülről, majd edes apam hangja:

— No gyerekek, ébren vagytok még? — Az ajtó nyitására nagyot lobbant a gyertya, majdnem kialudt végrekppen. Amint megcsókoluk és üdvözöltük edes apánkat, hangunk szomorú éretelemséget még nyugtaíanna se tehette, már is meglátta testvéreinket.

Mindegyikre előttünk, édesapánk étkén, szomjan csendes zokogással virasztott tovább. Elcsúszott a sötét barátok, tünetek el, ti a rég múltak feledhetetlen szomorúságai.

Berkes Imre.

Tankötelesek összeírása. Az 1907/8. tanévre a mut. kedden vette kezdetét és előreláthatólag még holnap, hétfőn, fejeződik csak be. Az összeírást Barabás Ernő főtanító fogatosítja. Az eddigi eredményt nem sikerült meg tudni, de annyit igen, hogy magában a régi Kiscsilliben is hihetetlen számban vannak az iskolába nem járó tankötelesek. Részletes adatokat a jövő számunkban hozunk.

Uj politikai pártalakulás. Szombathelyen múlt vasárnap alakult meg az iparospárt, melynek célja, hogy az iparosok érdekeit minél határozottabban segítse előmozdítani. Az országos párt részéről Molnár János volt jelen. Az új iparospárt megalakulása magán visel bizonyos gyanus jellegget. A „Munka” című iparos lap indította meg a mozgalmat ebben az irányban, melynek Zsombor Géza, a soproni iparkamara volt elnöke a szerkesztője s főintézője. Zsomborról pedig köztudomásu, hogy cimboraságban van a letört darabotokkal.

Elítélt kivándorlása csabító. Babot Béla egyházaskésző lakos Bibot János, Kovács József Takacs István és Enyingi János egyházaskésző lakosokat utlevél nélkül Amerikába kívánta kísémpészni, ámde a határrendőrség feltartóztatva őket. A cselekmőket járól-főszolgabírája Babot Bélát tiltott kivándorlási úgynökségek miatt 14 napi elzárásra és 100 K. pénzbüntetésre, bebáttant esetében pedig 5 napi elzárásra. — Társait pedig fejenként 2 napi elzárásra és 10 K. pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetén újabb 1 napi elzárásra ítélte. Ezenfelül elmarasztalta a kivándorlási engedélyt 61 K. 40 f. befizetésére kötelező megfizetésében.

Jóteknység. A jánoshezi izr. hitk. kebelében létező „Maibisch Alumim” egyikt. multijahoz híven ez idén is felruhazott 19 szegény iskolás gyermeket téli ruhával és labelelivel, ez által is dokumentálva, hogy érdemes a jövőre emberek támogatására.

A céhrendszer feltámasztása. A magyar építőiparosok országos szövetsége akcióit folytatja, mely oda irányul, hogy a hatóságok csak a szövetség tagjainak adnak vállalkozásokat. S jnos, hogy akadnak hatóságok, melyek a jogállami fogalmával összeegyeztethetetlen tartják, hogy a közmunkákból az állampolgárok egy részét kizárják, csupán azért, mert azok egy ipari szövetségnek nem tagjai. Legutóbb Hunyad vármegye tévely, de t. i. határozata, kimondva, hogy a megye területén csak a Magyar Építőiparosok Országos Szövetsége tagjainak ad vállalkozási munkákat és azonos határozat hozatalára kéri fel a többi vármegyét is. Noha a reakció szelleme Magyarországon nem idegen, mégis hinni akarjuk, hogy a bülgymintáster Hunyad vármegye határozatát meg fogja semmisíteni.

Iparigazolvány okmányszerzésre. Az alsófokú iparhatóságok rendre elutasítják az okmányszerzési és utbaigazítási iródkat iparigazolvány iránti kérelmekkel, azt mondván, hogy ez zugzászat, sőt sok esetben az ingatlankezelő titó és különösen a kölcsönszerző úgynököktől tagadták meg hasonló indokollással az iparigazolványt. A kereskedelmi miniszter véghatározatával véget vetett az e ténisz uralkodó jogbizonytalanságnak, amidőn ingók és ingatlanok adás-ételi, továbbá váltóra, jelzalagra és egyéb értékekre kölcsönszerzés közvetítési, végre telekkönyvi adó, illeték és egyéb közigazgatási ügyekben értesítés-adás és utbaigazítási iródk létesítéséhez az iparigazolványok kiállítását elrendelte. A miniszter határozatát azaz indokolta, hogy értesítés adás és utbaigazítás telekkönyvi, adó, illeték, stb. ügyekben, továbbá a kölcsönszerzés váltóra, jelzalagra és egyéb értékekre, követelések beszedésére, magán ügyekben való eljárás, kereskedelmi és egyéb személyek hit-képességéről való értesítés adás, stb. oly foglalkozások, melyeknek üzése a fennálló törvények értelmében nem tartozik kizárólag az ügyvédek tevékenységi körébe, hanem azok bárki által is üzhethők, amennyiben tehát azokkal valaki keresetszerűleg kíván foglalkozni, e foglalkozás gyakorolhatóságához az illetékes alsófokú iparhatóságtól iparigazolvány kiállítását tartozik kérni. Az ipari foglalkozásoknak általában nem kritériuma, hogy az a kereskedelem körébe essék, sőt sok oly ipari foglalkozás van, amelynek nem kereskedelmi ügylet a tárgya, amiből kitűnik, hogy iparigazolványt lehet kiállítani oly vállalat részére is, amely nem kereskedelmi ügyletet közvetítéssel, hanem más természetű közvetítéssel iparszerűen foglalkozik.

Tanítók fizetés kiegészítése. A nem állami elemi isk. tanítók részére az 1907 évi XXVII. t. cikk által biztosított fizetés és korpótlék kiegészítési államsegély engedélyezését célzó kérvényeknek helyes megszövegezése és a szük

séges okmányokkal való felszerelése utmutatójával „Allamsegély Kérvény és Mellékletei” címmel Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi igazgató tanító egy instruktív jellegű, értékes és minden esetben igen előnyösen használható tájékoztató füzetet szerkesztett és adott ki. Ismertetni ebben az államsegély kérvény alaki kellekeit, a kérvényezés eseteit, a csatolandó okmányok kiállításai és melléklési módjait, ad kérvény mintákat, közli a beszerzendő tanszerek és butorok hivatalos jegyzékét, a lakbérősszaliba sorozott helyiségek névsorát s csatolja egyúttal a fűtethez a helyi adatokkal kitöltendő kérvény melléklési nyomtatvány őrlapokat is. Ara 2 korona. Melegen ajánlom az érdekl. iskolásoknak és tanítóknak figyelmébe Gyerkes Mihálynak ugy ezen most megjelent utmutatóját, mint az évi tanmenetek bármilyen tanterv szerint tantárgyankénti beosztására szolgáló „Részletes Tanterv-nyomtatvány” valamint az évi anyagnak osztályonkénti beosztására szolgáló, miniszterileg engedélyezett „Tananyag beosztási nyomtatvány” füzetét. Megrendelhető (a 6 vagy 5 együttes osztály számára 2 K. 4 oszt., számára 1 K. 80 f 3 oszt., számára 1 K. 60 2 oszt., számára 1 K. 40 f 1 oszt. szám. 1 K. előleges beküldése mellett) Gyerkes Mihály igazgató tanítóval Székelyudvarhely. Chalupka Rezső kir. tanfelügyelői tolnok.

Hírek Amerikából. A clevelandi „Magyar Hirmondo” november 14-iki számában azt írja, hogy az amerikai viszonyok miatt, november és december hónapban bizonyos, hogy több lesz a visszavándorlás, mint a bevándorlás. November 14-ig tehát Amerikába érkezett fegyveres 278 férfi és 1463 nő, összesen 4199, akik 72 277 dollárral kötöttek ki az új hazában. A mult héten érkezett hazra Amerikából a vasmegegyi Gércse kö. é be 65 kivándorolt. A visszakereszettek keresu tapasztalatokat szereztek a dollár hazajárásban. Az amerikai abnorm munkaviszonyok folytán remélhető, hogy a visszavándorlás eszentül jóval több lesz, mint a kivándorlás. Adná a magyarok Istene, hogy véreink itthol találják fel azt, amiért messze idegbebe vándorolnak ki. A munkás kére óriási szükség van idehaza, a hatóságoknak kellenek sürgősen közbe lépni, hogy a visszavándorlás megkönnyíttessék.

Tüdővész gyógyítható. Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dietetikus kura, valamint a por stb. elvitálítása a fődoioq, amellet azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen annak a búkkfakátrány-preparátumok, de korantsem mindegy, bármelyik ily preparátumot használunk, a legjobbnak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jó ízű — a „Sirolin-Roche”, a creosot preparátumok ideálja, mely minden gyógyszerterában kapható.

Játékaruk óriási választékban, versenyképes árakon özv. Spieler Edéné üzletében Cselekmők.

Levélpiprók remek kivitelben, minden nemű írószerek ajándék könyvek stb. dús választékban, ocsó árakon Szágán János könyv-és papírkereskedésében Cselekmők.

Nagy hadgyakoratok a Dunántul. A jövő évben Magyarországon lesznek a nagy hadgyakorlatok. Ujból megerősítik, hogy a manóvetekek helyszínét Sopron, Győr, Szombathely, Veszprem vidékét választotta a hadvezetéség. A poszoni 5., a budapesti 4. és a zagrabi 13. hadtestek vesznek részt a manóverekben. 1893-ban ugyanazon a területen voltak a hadgyakorlatok, mint amelyen lesznek jövőre. Hötzendorfi Conrad vezérkari főnök már több helyen, teljes inkognitóban jelent meg a hadgyakorlatok színhelyének megvizsgálására.

Melyik burgonya a legalkalmasabb a főzésre és vetőmagul? Ha a vetőmag megválogatásánál tarunk és új fajta burgonyával állunk szemben, akkor arra is legyünk tekintettel, hogy melyik burgonya alkalmas a főzésre, sőt néha maga a fajta is elég garancia, mert megtörténhetik, hogy a legkittünbb faj sem sikerül úgy, mint kellene. Az ok a talajra, a fejlődés közben való kedvezőtlen időjárásra, a gumók degenerálódására vagy fagyos vermekre vezethető vissza. Az ilyen burgonyát megjavítani nem lehet és legjobb azt feleletni, mielőtt még esetleg romlásnak is indulna, de vetőmagul semmiesetre se használják. A főzésre és vetőmagnak nem alkalmas burgonyát felismerhetjük, ha sátvágjuk és két vágott felületet egymáshoz dörzöljük. Ha a burgonya jó, akkor a dörzöshöz nem a két vágott felület megeléggé tapad egymáshoz a széleiken fehér hab mutatkozik. Víznek még nyomas alatt sem szabad belőle kiszivarogni, mert különben vízenyős és a főzés alkalmával is vízenyős marad, de meg kellemtelen ízű is. A jó burgonya husának színe fehér vagy sárgás legyen. A sötétebb sárgás

színezetűről némely előítéletes és avatatlan gazdaszony azt tartja, hogy nem jó a főzésre. Ez azonban nem áll, mert ha a sárga burgonya nem vízenyős és megfelelő fajta, akkor bizonyos célokra felhasználva bizony tultesz a lisztes fehér burgonya, amely a főzésnél mindjárt meglesztesedik, félreped aszthull. A leg több dolog a burgonya minemőségének elbírálásakor az, hogyly vágott felületeinek összedörzsölése alkalmává, habozzék és akkor biztosak lehetünk felőle, hogy jó, akár sárga-fajta legyen.

Olvasóink szives figyelmébe. Mindazok akik még a takarékoságot tartják szem előtt, a karácsonyi és újévi ajándéktárgyaik beszerzésénél ne mulasszák el, hogy Heimler Nővéreknek Szombathelyen (Király-utca 4, a Szabaria-kávéház kertje mellett) levő 25 krajcáros aruházat fel ne keressék, ahol dacára a minden kibelen beallott drágulásnak, még mindig a csekély 25 krajcárért a legszebb gyermekjátékokat, ugyszintén az összes háztartási cikkeket lehet beszerezni.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főnyomtatványt, 3000-nél több rajzzal mindennemű nikkelt, ezüst és aranyárak valamint mindennemű ezüst és aranyékszereket, szőcs- és háziárak stb.-ről eredeti gyári áron.

- Nikkelt remontoir óra K. 3.—
- System Roskopf patent óra K. 4.—
- Svájci eredeti system Roskopf p. K. 5.—
- Bej. Sas-Roskopf nikkelt rem. K. 7.—
- Ezüst rem. óra Ólóra művel. K. 8-40
- Ezüst rem. óra dupla fedővel K. 12-50
- Ebraszóóra K. 2-90 Konyháóra K. 3.—
- Schwarzvárdi óra 2-80 Kakukóra K. 8-50
- Minden óránál 3 évi íráshelyi jótállás.
- Nincsen kockázat! Becserelés megenvedve, vagy a pénz vissza!

Első órágyár Brűx, KONRAD JANOS
es. és kir udvari szállító
Brűx 1426. szám. (Csehország.)

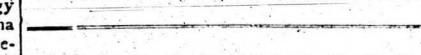
Molnárak figyelmébe!

Ezennel értesítjük a t. molnár-mester urakat, hogy gőzmalmunkban elismert szakember vezetésével mellett külön osztályt létesítettünk

hengerek rovatkolására.

Versenyképes árakon, teljes jótállás mellett rovatkázunk hengereket; kívánatra készséggel szolgálunk arajánlattal.

Tisztelettel
Deveseri Gőzhengermalom
Devescer.

Tüzita eladás.

A devesceri állomáson lévő száraz, fiatal hasáb, cser és búkkfaktárából kocsirakományként **jutányos árban szállít**

Schwarz Antal
Sárvarott.

